

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/531/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1413213189
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:1413213189.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a členov senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Bratislava 1, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zastúpený usadenou euroadvokátom: JUDr. Helena Strachotová, AK so sídlom Martin, Hviezdoslavova 7, proti odporkyni: T. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. T. XXXX/X, J., o zaplatenie sumy 757,89 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 31. marca 2014, č. k. 5C/3/2014-63, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 679,- eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške vo výške 5,25 % ročne zo sumy 679,- Eur od 27.11.2013 do zaplatenia, v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur, splatných vždy k 25. dňu bežného mesiaca, keď prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia a ďalšie splátky sú splatné vždy každý ďalší nasledujúci mesiac až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok, keď vo zvyšnej časti súd návrh zamietol a odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 36,- eur a k rukám právneho zástupcu navrhovateľa trovy právneho zastúpenia vo výške 170,92 eur, v pravidelných mesačných splátkach po 5,- Eur, splatných vždy k 25. dňu bežného mesiaca, keď prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia a ďalšie splátky sú splatné vždy každý ďalší nasledujúci mesiac až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1,2 zák. č. 129/2010 Z.z., § 39 Občianskeho zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 160 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 2 O.s.p., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zmluva o úvere, z ktorej navrhovateľ svoj nárok vyvodzuje, je zmluvou o úvere upravenou v § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Táto zmluva patrí v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obch. zák. medzi tzv. absolútne obchody, pre ktoré je daná pôsobnosť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Keďže však odporca uzavrel predmetnú zmluvu ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 4 Obč. zák.), na daný právny vzťah sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Nepochybne tak zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa (zákona NR SR č. 250/2007 Z. z.), ktorý v § 3 ods. 3 ustanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred nepriateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Súď

sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, keďže odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru činila za 1 rok sumu 264,81 Eur (z úveru 679 Eur - pri súčte mesačných splátok 830,88 Eur (69,24 Eur x 12 mesiacov)). V zmysle zmluvy výška ročného úroku z úveru predstavovala 39,00%. Z úradnej činnosti súdu a z aplikačnej praxe je udržateľný dohodnutý úrok vo výške do 25% ročne, pričom podľa internetovej stránky Národnej banky Slovenskej republiky bol pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 1 roka v r. 2011 úrok 6,73 %. Z uvedeného je zrejmé, že ročný dohodnutý úrok medzi účastníkmi (39,00% ročne) bol v danom prípade o 14 % vyšší ako pripúšťa aplikačná prax a oproti úroku pri spotrebiteľských úveroch podľa Národnej banky Slovenska ešte vyšší. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, keď dohoda o výške úrokov z úveru je nedeliteľným celkom zmluvy o úvere, ktorý už ďalej nie je možné deliť tak, ako to má na mysli § 41 OZ, súd považoval celé dojednanie o výške úrokov z úveru za neplatné. Z uvedeného dôvodu potom je súd toho názoru, že navrhovateľ nemá nárok na úroky z úveru a na základe uvedeného súd posudzoval tú okolnosť koľko navrhovateľ poskytol (v akej výške) na úvere na poskytnutý tovar (i keď podľa jej tvrdenia jej tento odobrali nejakí muži, ktorá skutočnosť však nebola preukázaná) a akú sumu navrhovateľovi z úveru vrátila. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že navrhovateľ uhradil za odporkyňu hodnotu tovaru vo výške 679 Eur, z ktorej sumy však odporkyňa neuhradila žiadnu sumu. Z tohto dôvodu potom súd priznal navrhovateľovi sumu vo výške 679 Eur ako dôvodnú a ktorú v konečnom dôsledku odporkyňa je ochotná navrhovateľovi uhradiť avšak v splátkach. Preto, keďže v tejto časti súd považuje nárok navrhovateľa z už vyššie uvedených dôvodov za dôvodný, tomuto v tejto časti vyhovel (v časti istiny 679 Eur) a vo zvyšnej uplatnenej časti návrhu tento zamietol. Súd priznal navrhovateľovi z priznanej sumy (679 Eur) aj úroky z omeškania, avšak až odo dňa nasledujúceho ako odporkyňa obdržala platobný rozkaz zo súdu, nakoľko súd nemá za preukázané, že navrhovateľ vyzval odporkyňu na zaplatenie žalovanej sumy. Preto je toho názoru, že odporkyňa bola v omeškaní zo sumou 679 Eur od 27.11.2013, kedy bola výška úrokovej miery ECB vo výške 0,25 % ročne. Z týchto dôvodov zaviazal odporkyňu na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5,25% ročne (5percenutálnych bodov + 0,25%) v súlade so z.č. 87/1995 z.z. platného a účinného v čase omeškania odporkyne. Odporkyňa uviedla, že je ochotná navrhovateľovi zaplatiť žalovanú sumu, ale iba v mesačných splátkach po 20,- Eur, nakoľko viac nie je schopná. Vzhľadom na to, že súd má preukázané, že voči odporkyni sa vedie viacero exekúcií, pričom je na čiastočnom invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške cca 180 Eur mesačne, súd jej i vzhľadom k výške priznanej istiny túto i s príslušenstvom povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 20 Eur. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., keď navrhovateľ mal čiastočný úspech v konaní (v 90% a odporkyňa v 10%, teda pomerom úspechu a neúspechu bol navrhovateľ úspešný v 80%), preto súd priznal navrhovateľovi 80% zo zaplateného súdneho poplatku a uplatnených trov právneho zastúpenia. Trovy konania tak pozostávajú zo sumy 36 Eur (80% zo sumy 45 Eur) ako zaplateného súdneho poplatku a zo sumy 170,92 Eur (80% zo sumy 213,65 Eur) ako trov právneho zastúpenia, ktoré si navrhovateľ uplatnil v sume 213,65 Eur, ktoré pozostávajú zo sumy 154,38 Eur (3x právny úkon po á 51,46 Eur za prevzatie veci, podanie žaloby zo 04.07.2013 a vyjadrenie zo dňa 25.03.2014) + 23,66 Eur (2x režijný paušál po á 7,81 Eur za úkony v r. 2013 + 1x po á 8,04 Eur za úkon v r. 2014) + 35,61 Eur, 20 % DPH zo sumy 178,04 Eur a ktoré súd povolil odporkyni taktiež vzhľadom k jej finančnej situácii splácať v splátkach tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie a to do zamietavého výroku predmetného rozsudku a do výroku o náhrade trov konania, keď odvolanie podáva z dôvodov nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa uvádza, že zmluvný úrok vo výške 39 % je neprimerane vysoký oproti úrokom požadovaných bankami pri spotrebiteľských úveroch, s ktorým názorom navrhovateľ nesúhlasí. Navrhovateľ nepovažuje za rozporné s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ani v rozpore s § 39 Občianskeho zákonníka dojednanie úrokov vo výške určenej v zmluve, uzavretej medzi účastníkmi vo výške 34 % ročne za stavu, keď výška RPMN v tomto konkrétnom prípade predstavovala už zmluvu zo dňa 16.11.2011 - 46,8 % a priemerná hodnota RPMN na tento typ úverov bola v čase uzavretia zmluvy na trhu Slovenskej republiky 42,84 %. Úver bol poskytnutý na dobu trvania 12 mesiacov na finančnom trhu nebankových subjektov a to bez akéhokoľvek zabezpečenia, pričom

ich splácanie zodpovedalo finančným možnostiam odporcu. Navrhovateľ poskytol odporcovi peňažné prostriedky na trhu nebankových subjektov, pričom na takomto trhu, ktorý je charakteristický vyšším rizikom nesplácania úveru sú úrokové sadzby prirodzene vyššie ako na trhu bankových úverov, na ktorom je poskytnutie obdobného úveru viazané prísnejšími podmienkami. Pri uzavieraní zmluvy boli dodržané všetky podmienky vyplývajúce z osobitne právnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktoré odporkyne umožnili úvahu o tom, či s navrhovateľom za daných podmienok zmluvu uzavrie.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala. K odvolaniu navrhovateľa písomné vyjadrenie nezaslala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.) oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.) po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákon prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.) preskúmal rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, teda v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď v deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako aj vývesom na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti v súlade s ust. § 219 ods. 1,2, ako aj v časti náhrady trov konania potvrdiť ako vecne správny.

Predmetom konania pred súdom prvého stupňa bol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporkyne zaplata sumy 757,89 eur, spolu so zmluvným úrokom vo výške 39 % ročne zo sumy 679,- eur od 17.04.2012 do zaplata, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 757,89 eur od 01.06.2012 do zaplata.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania.

Z odôvodnenia preskúmaného rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd zamietajúci výrok založil na závere, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje dohodu o výške úrokov z úveru, ktorú súd posúdil, že je v rozpore s ust. § 3 Občianskeho zákonníka a preto je v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka v tejto časti zmluva neplatná. Keďže dohoda o výške úrokov z úveru je nedeliteľným celkom zmluvy o úvere, ktorú už ďalej nie je možné deliť tak, ako to má namysli ust. § 41 Občianskeho zákonníka, súd považoval celé dojednanie o výške úrokov z úveru za neplatné a na základe uvedeného, keďže mal preukázané, že navrhovateľ zaplatil za odporkyňu na tovar úver vo výške 679,- eur, z ktorého úveru však odporkyňa neuhradila navrhovateľovi žiadnu sumu, zaviazal súd odporkyňu na zaplata tejto istiny, keď vo zvyšku návrh zamietol a zároveň priznal zákonný úrok z omeškania od nasledujúceho dňa, kedy odporkyňa obdržala platobný rozkaz súdu t.j. od 27.11.2013 a to vo výške 5,25 % ročne zo sumy 679,- eur až do zaplata.

Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uzavretej medzi navrhovateľom ako veriteľom - dodávateľom a povinnou ako spotrebiteľkou - dlžníkom zo dňa 16.11.2011 bolo zistené, že predmetom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere je poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške a za podmienok dohodnutých v zmluve s tým, že odporkyňa je povinná úver vrátiť a zaplata dohodnuté úroky a poplatky, a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Ďalej je v zmluve uvedená cena tovaru a služby vo výške 679,- eur, priama platba predajcovi 0,- eur, výška úveru 679,- eur, výška mesačnej splátky 69,24 eur, počet mesačných splátok 12, splatnosť mesačnej splátky 15.deň v mesiaci, končená splatnosť úveru 15.11.2012, výška úrokovej sadzby 39 % p.a. - fixná, RPMN 46,8 %, priemerné RPMN 42,84 %, celková čiastka k zaplata 830,88 eur, spôsob čerpania úveru jednorázovo bezhotovostne.

Výrok, ktorým bolo odporokyni uložené zaplatiť navrhovateľovi sumu 679,- eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 679,- eur od 27.11.2013 do zaplataenia, v pravidelných mesačných splátkach po 20,- eur, splatných vždy k 25.dňu bežného mesiaca, keď prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia a ďalšie splátky sú splatné vždy každý ďalší nasledujúci mesiac až do zaplataenia, pod hrozbou straty výhody splátok, odvolaním napadnutý nebol, stal sa v zmysle ust. § 206 Občianskeho súdneho poriadku právoplatným.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa správne postupoval, ak podrobil generálnej kontrole spotrebiteľskú zmluvu uzavretú medzi navrhovateľom a odporokynou dňa 16.11.2011. V rámci tohto postupu potom správne zistil, že zmluva obsahuje neprijateľné podmienky v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Touto neprijateľnou podmienkou je dohoda účastníkov o úrok z úveru, ktorý takmer dvojnásobne prevyšoval výšku úrokov požadovaných bankami v čase uzavretia zmluvy. V tomto smere považuje odvolací súd za nedôvodné odvolacie námietky navrhovateľa, ktorý sa snaží požadovanú výšku úrokov obhájiť podmienkami resp. okolnosťami, za ktorých poskytuje úvery spotrebiteľom. Ani za situácie, keď nebankový subjekt poskytuje úvery za iných podmienok než banka, nemôže navrhovateľ očakávať ochranu svojich nárokov, ktoré sú zjavne v rozpore so zákonom a s dobrými mravmi ako všeobecne uznávaným princípom, ktorý sa musí uplatňovať a rešpektovať v rámci súkromno-právnych vzťahov. Odvolací súd ďalej uvádza, že aj v prípade, keby spotrebiteľ akokoľvek súhlasil s podmienkami zmluvy a nenamietal by neprijateľné podmienky, súdu povinnosť zistiť ich existenciu alebo neexistenciu spotrebiteľskej zmluvy vyplýva priamo zo zákona. Konanie dodávateľa v rozpore so zákonom a dobrými mravmi na ťarchu spotrebiteľa nemôže mať iný výsledok než ten, že súd takéto právo neprizná. Navrhovateľ si uplatnil úrok z úveru nad výšku limitovanú zákonom, preto súd prvého stupňa správne postupoval, keď odporokyni uložil zaplatiť navrhovateľovi len istinu úveru a predmetný spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a priznal navrhovateľovi len zákonný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení predmetného platobného rozkazu odporokyni.

Vzhľadom na vyššie uvedené, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania v súlade s ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnej odporokyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnila a taktiež jej nevyplývajú z obsahu spisu.

Uvedené rozhodnutie bol prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.